

Verslag concept

Commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid

Datum commissievergadering	:	16 januari 2020
Commissievoorzitter	:	Mw. N.M. van der Waart
Commissie-adviseur	:	M. Admiraal
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 33 23 / admiraalm@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter:		: mw. N.M. van der Waart
Commissiegriffier:		: M. Admiraal
Leden van de commissie:	CDA	: mw. D.A.J. Dekker en mw. W. Koning-Hoeve
	CU	: G. van den Heuvel
	D66	: mw. A. Kapitein, mw. A. Strens
	FvD	: G. Kohler en I. Mantel
	GroenLinks	: R. Cardol, mw. A. Er,
	PvdA	: mw. A. Jellema en G.J. Leerink
	PvdD	: I. Kostic en F. Zoon
	PVV	: R. van Tiggelen
	SP	: mw. R. Alberts
	VVD	: N. Roosendaal en B. de Wit

Gedeputeerden: mw. E. Rommel (VVD) en E. Stigter (GL)

Afwezig: M. Bolkestein (VVD), mw. A. Nanninga (FvD) en E. Smaling (SP)

Notulist mw. I.L. Vos (Moneyppenny BV)

25 Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Inspreekhalftuur
3. Vaststelling van de agenda, verslag vorige vergadering, lange termijn agenda, moties- en
30 amendementenlijst en C-agenda
4. B-agenda Natuur en Landschap, Grond, Bodemdaling, Aanpak Stikstof
 - 4.a Burgerinitiatief Stop de bomenkap
 - 4.b Stikstof: Wijziging beleidsregel extern salderen, Brief 18 december 2019
 - 4.c Reactie en vervolg op advies Veerman bodemdaling veenweiden
- 35 5. B-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)
 - 5.a Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel/Harsco Metals, d.d.
10 december 2019
 - 5.b Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening Tata Steel/Harsco Metals, d.d.
26 november 2019
- 40 5.c Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel/Harsco Metals, d.d.
16 januari 2020
6. Mededelingen VTH bij provinciale bedrijven
7. Sluiting
8. C-agenda Algemeen
- 45 8.a Subsidies: Programmering Evaluatiekader Subsidies 2020
- 8.b Diverse onderwerpen: Brief Gedeputeerde Staten inzake afspraken Regio Deal ZaanIJ
- 8.c Subsidies: Brief Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten inzake Evaluatie eenmalige
subsidies 2019
9. C-agenda Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn
- 50 9.a Dierenwelzijn: Brief Reactie Dierenbescherming op MARF advies Verbinden en Vernieuwen
- 9.b Natuur/Formule 1: Beslissing op bezwaar TUG Stichting Duinbehoud
- 9.c Voortgang ondersteuning opvangcentra wilde dieren
10. C-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)
- 10.a Omgevingsdiensten: VTH-strategie Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
- 55 10.b Gezondheid/Tata Steel: Brief Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten over
Sinterkoelers
- 10.c Omgevingsdiensten: Brief beantwoording vragen commissie NLG 25 november 2019 over
gewijzigde gemeenschappelijke regeling OD Flevoland, Gooi en Vechtstreek
11. C-agenda Natuur en Landschap, Grond, Bodemdaling, Programma Aanpak Stikstof (PAS)
- 60 11.a Natuur: Vaststelling uitvoeringsregeling subsidie pachtafkoop en aankoop NNN-terreinen
Noord-Holland 2019
- 11.b Stikstof: Wijziging beleidsregel extern salderen
- 11.c Stikstof: Wijziging beleidsregel extern salderen, brief 5 december 2019
- 11.d Grond: Verkoop percelen Wieringenmeer D376 en 376 ten behoeve van een
65 motorcrossterrein
12. C-agenda Water, Water als economische drager, Conference of Peripheral Maritime
Regions (CPMR/Comité van de regio's)
- 12.a Water: Aanvulling Samenwerkingsovereenkomst waterplanten Zuidelijk IJsselmeergebied

70 **1. Opening en mededelingen**

De **voorzitter** opent de vergadering om 19.15 uur en verwelkomt alle aanwezigen.

Mededelingen:

- 75 • Voor **10 februari 2020** wordt een technische briefing aangeboden door Recreatieschap Spaarnwoude over de conceptvisie Spaarnwoudepark 2040. De commissie stemt in met het voorstel om **deze technische briefing vooraf te laten gaan aan de eerstvolgende commissievergadering**.
- 80 • Gedeputeerde Van der Hoek is afwezig vanwege zijn bezoek aan de Grüner Woche in Berlijn. Rondvragen, die niet zijn aangemeld, maar wel worden gesteld, zullen schriftelijk worden beantwoord voor de volgende vergadering van Provinciale Staten. De voorzitter constateert dat er geen rondvragen zijn voor gedeputeerde Van der Hoek.
- 85 • Gedeputeerde Loggen wordt vandaag niet verwacht omdat er geen agendapunten voor hem zijn geagendeerd. De voorzitter constateert dat er geen rondvragen zijn voor gedeputeerde Loggen.
- Een bericht van afwezigheid is ontvangen van mevrouw Nanninga (FvD), de heer Bolkestein (VVD) en de heer Smaling (SP).

Mededelingen vanuit het college van Gedeputeerde Staten:

- 90 • Gedeputeerde **Rommel** meldt over de Evaluatie damherten dat de verwachting is dat het rapport in week 4 beschikbaar zal komen. **Zodra het rapport beschikbaar is wordt het doorgestuurd.**
- Naar aanleiding van een eerdere toezegging aan de heer Klein (CU) om te onderzoeken hoeveel inrichtingsactiviteiten verricht zijn zonder ‘stikstofvergunning’ meldt gedeputeerde **Rommel** dat zij dit heeft besproken met de heer Van Doorn van de Omgevingsdienst. De vraag is tevens ingebracht in het IPO. In samenspraak met de heer Klein is een onderzoeksvraag is opgesteld. Deze vraag zal worden uitgezet bij een adviesbureau, om te onderzoeken welke vergunningen niet zijn verleend.

2. Inspreekhalftuur

De heer **Piël** (Stichting Herstel inheems duin) spreekt in over het beheer van damherten in Natura-2000 gebied Amsterdamse Waterleidingduinen. De schade aangericht door damherten in de Amsterdamse Waterleidingduinen is groot. De stichting vroeg om handhaving. De provincie zou Amsterdam een aanwijzing kunnen geven. De Wet Natuurbescherming vereist het ongedaan maken van ongunstige staat van instandhouding. Waarom zou er acht jaar over worden gedaan om de doelstand van 800 te halen, terwijl het in één jaar kan gebeuren? Provincie, voorkom verdere aantasting van planten en dieren. Waternet schiet blijkbaar de jaarlijkse aanwas af en die is

105 behoorlijk.

Namens de stichting vraagt de heer Piël al lange tijd om het rapport van adviesbureau Van der Goes en Groot ‘Vegetatiekartering Amsterdamse Waterleiding’. In de aanbeveling staat dat een streefgetal van 800 lijkt te hoog voor behoud en herstel van de kenmerkende vegetatietypen. Vanuit ecologisch oogpunt heeft een nulstand van damherten de voorkeur voor het herstel van de duinen.

110 De provincie zou een aanwijzing moet geven om een nog veel grotere slachting in de toekomst te voorkomen. Tot en met eind maart kan gejaagd worden. Provinciale Staten kunnen er nu snel over besluiten. Daarmee kan worden voorkomen dat tienduizenden dieren gedood moeten worden.

De heer **Zoon** (PvdD) vraagt of inspreker zich ervan bewust is dat ook andere dieren zullen verdwijnen als de damherten verdwijnen. Keizersmantel is een vlindersoort die gedijt.

115

De heer **Piël** (Stichting Herstel inheems duin) antwoordt dat de rest achteruit gaat. De PvdD kan wel steeds één soort naar voren halen, maar het natuurbehoud gaat niet om één damhert. Het gaat om het evenwicht in de natuur. Dat is compleet zoek

120

De heer **Kohler** (FvD) vraagt of er volgens de stichting een andere oplossing dan het afschieten van 3000 dieren?

125

De heer **Piël** zou de beesten binnen in omheining plaatsen, waarbij de mannelijke dieren worden gescheiden van de vrouwelijke damherten. Het land is rijk aan dierenbeschermers. Zij kunnen zorgen voor voedsel en medische verzorging, maar de dierenbeschermers protesteren. Ze willen afschot over een periode van zoveel mogelijk jaren laten plaatsvinden. Schiet het teveel aan damherten in één keer af. De aanwas neemt elk jaar toe.

130

De **voorzitter** bedankt de inspreker.

3. Vaststelling van de agenda, verslag vorige vergadering, lange termijn agenda, moties- en toezeggingenlijst en C-agenda

135

Technische vragen zijn beantwoord. De beantwoording is als bijlage aan de vergaderstukken toegevoegd.

- Het verslag van de commissievergadering van 25 november 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld
- Het verslag van de expertmeeting van 13 januari 2020 is beschikbaar gesteld. Mevrouw **Koning** (CDA) zag geen kans om het verslag te lezen. De commissie besluit het vaststellen van het verslag van 13 januari 2020 voor de volgende commissievergadering te agenderen

140

- Moties- en toezeggingenlijst: er zijn geen opmerkingen.
- Lange termijn agenda: door de agendacommissie is namens Provinciale Staten een brief gestuurd aan het college om het werkprogramma in te vullen in de Strategische Agenda. Het wachten is op een antwoord. De Strategische agenda is op dit moment nog niet geactualiseerd.

145

Mevrouw **Alberts** (SP) vroeg eerder om een expertmeeting over de recreatieschappen. Is het mogelijk om deze expertmeeting zo snel mogelijk in te plannen?

De **voorzitter** antwoordt dat daaraan wordt gewerkt.

- De C-agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.
- Agenda vergadering 16 januari 2020. Op verzoek van de heer **Leerink** (PvdA) is een stuk inzake Tata Steel toegevoegd aan de B-agenda. De voorzitter stelt voor deze gevoegd te behandelen.

150

De commissie gaat akkoord.

Dinsdag 14 januari is een brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten gestuurd, inzake de reconstructie van de situatie met betrekking tot de Sinterkoelers. Binnen het agendapunt van Tata geeft de voorzitter beperkt de ruimte tot het stellen van vragen over die brief.

155

4. B-agenda Natuur en Landschap, Grond, Bodemdaling, Aanpak Stikstof

4.a Burgerinitiatief Stop de boskap

Op 13 januari jl. werd een expertmeeting georganiseerd over de boskap in Schoorl.

160

In de vergadering van Provinciale Staten van 16 december jl. is bepaald dat het burgerinitiatief geldig is en onder de bevoegdheid van de provincie valt. Daarom wordt het voorstel van de commissie NLG aan Provinciale Staten nu besproken. Dit keer gaat het om de inhoudelijke vragen en niet zozeer om de procedure.

De vraag die voorligt is of het college van Gedeputeerde Staten door de Provinciale Statenvergadering wordt opgedragen de verdere boskap te voorkomen. De exacte formulering van het voorgedragen besluit van de commissie luidt op dit moment: "*Gezien het voorstel van*

165 *burgerinitiatief 'Stop de boskap in de Schoorlse en Noordkennemerduinen van 29 november 2019, waarin Provinciale Staten worden verzocht om het college van Gedeputeerde Staten op te dragen om het besluit over het voorkomen van verdere boskap in het betreffende duingebied ten uitvoer te brengen en besluiten het voorstel van burgerinitiatief 'Stop de boskap in de Schoorlse en Noordkennemerduinen' van 29 november 2019 aan te nemen."*

170

Er heeft zich één inspreker aangemeld, te weten de heer Argelo, namens Vogelwerkgroep Alkmaar. Vervolgens wordt het woord gegeven aan de indieners van het burgerinitiatief, onder leiding van de heer Engelbregt. Hij licht de redenen en motivering voor het burgerinitiatief toe.

Na de inbreng van de heer Engelbregt volgen een vragenronde en de beraadslagingen.

175 Ten slotte wordt nog eenmaal het woord gegeven aan de heer Engelbregt.

Het gaat om een voordracht van de commissie aan Provinciale Staten. Gedeputeerde Rommel wordt wel in de gelegenheid gesteld om een advies te geven. Het is aan de commissie zelf om deze voordracht door te geleiden aan Provinciale Staten. Provinciale Staten stemmen uiteindelijk over het al dan niet aannemen van het voorstel.

180

De heer **Argelo** (Vogelwerkgroep Alkmaar e.o.) is woonachtig in Schoorl. Hij verkondigt de visie van Vogelgroep Alkmaar en omstreken op de ontwikkeling van de natuur in de Schoorlse bossen.

185 De bijdrage is gebaseerd op informatie van de website van stichting SBMB, een e-mail die inspreker op 14 november jl. aan de stichting heeft gestuurd, een reactie daarop van 15 november en een e-mail van 29 november jl. aan de stichting.

190 Stichting SBMB beroept zich op gegevens van de vogelwerkgroep. Spreker was in 1983 mede oprichter van de vogelwerkgroep. Een actieve vereniging met ruim 200 leden. Het werkgebied strekt zich uit tot de bossen en duinen van Schoorl. De leden inventariseren vogels en andere planten- en diersoorten en organiseren excursies en lezingen. De Vogelwerkgroep heeft nauwe contacten met gemeenten in het werkgebied, maatschappelijke organisaties en bedrijven. De Vogelwerkgroep geeft een tijdschrift uit. Het bestuur wil op geen enkele wijze in verband worden gebracht met de organisatie Schoorlse Bos Moet Blijven'. Vogels aanvoeren als onderbouwing voor het behoud van naaldbossen komt niet met jarenlang onderzoek in het gebied overeen. Deze bossen zijn arm aan vogels. De vogelnatuur heeft geen profijt van naaldbomen in dit deel van Nederland. De

195 Nachtzwaluw is op 17 juni jl. in het kustgebied geïnventariseerd. De Nachtzwaluw maakt een spectaculaire groei door. Het duingebied rond Schoorl omvat meer dan 20 broedparen. De Sperwersoort is toegenomen. De Sperwer was oorspronkelijk broedzaam in naaldbossen, maar nu ook in gemengde bossen, loofbossen en in de stedelijke omgeving.

200 SBMB voert de voorgenomen kaplocaties Leeuwenkuilbos en Dr. Van Steinbos op als broedgebied voor de Sperwer. Sperwers broeden echter elders. Waarom voert de stichting juist deze vogel op ter ondersteuning van haar standpunt? De soort is niet zeldzaam in Nederland.

205 De meest bedreigde vogelsoort is de broedvogel van het open duin. De broedvogels die het duin vanaf de natuurlijke vorming hebben ontdekt en met de natuurlijke veranderingen in het gebied zijn meegegroeid. Het is precies die natuurlijke ontwikkeling die centraal staat in het voorgestelde beleid. Dat beleid een kans geven biedt hoop voor de bedreigde natuur en bovendien blijft er een veel groter oppervlak aan naalddhout over ten opzichte van het te kappen deel.

210 De vrijwilligers van de vogelwerkgroep zijn voor een belangrijk deel ook beroepsmatig in de natuur te vinden. De Vogelwerkgroep Alkmaar monitort het gebied al jaren en brengt haar kennis graag in het proces in. Het is onbegrijpelijk dat een standpunt van een organisatie als de stichting zoveel aandacht krijgt, terwijl ze aantoonbaar niet thuis is in de natuur van de Schoorlse duinen.

Dit is een proces van geven en nemen, vooral tussen mensen. Daarbij is een deel van Staatsbosbeheerplannen al ingetrokken. Voor de natuur ligt de winst vooral in het open duin. De Vogelwerkgroep doet een beroep op de partijen om goed na te denken waar nu gegeven is en waar
215 genomen is. Neem de stem van de Duinhagedis daarin mee. Namens de Vogelwerkgroep nodigt de heer Argelo Statenleden en vertegenwoordigers van de stichting uit om in het voorjaar mee te gaan en te ervaren hoe de vogelinventarisatie echt in zijn werk gaat.

De heer **Kohler** (FvD) veronderstelt dat inspreker wel weet waardoor de meeuwenkolonie in de
220 Schoorlse Duinen is verdwenen. De heer Kohler hoorde inspreker zeggen dat het open duin grondbroeders gaat opleveren. De heer Kohler betwijfelt dat, tenzij het open duin volgroeit met braam en eikenbosjes, ter bescherming tegen de vos

De heer Argelo legt uit dat stuivend duin gaat ontstaan. Water speelt ook een rol. Het gaat niet alleen
225 om vogels, maar ook om planten en duinhagedissen. De meeuwen doen het niet slecht in Nederland. Ze 'kregen een schop onder hun kont' door de vos. Het gebied is extreem rijk. De Sperwer was vroeger algemeen aanwezig, maar dertig jaar geleden was de havik er niet. Het vastpinnen op getallen en 'zo willen we het hebben', zo werkt de natuur niet. De meeuwen zijn verschoven.

230 Mevrouw **Jellema** (PvdA) begrijpt dat Vogelwerkgroep Alkmaar het in een ander perspectief plaatst. De PvdA maakt graag van de uitnodiging gebruik om op een zomeravond mee te lopen met een inventarisatie.

Na de eerste fase volgt een evaluatie. Ziet Vogelwerkgroep Alkmaar zichzelf een rol toebedeeld?

235 De heer Argelo wijst erop dat Vogelwerkgroep Alkmaar daar al jarenlang monitort. Die gegevens gaan naar landelijke organisaties. De overheid maakt daar beleid op. Met die gegevens is niks mis. Ze staan als een huis.

De **voorzitter** bedankt de inspreker en geeft het woord aan de heer Engelbregt, als indiener van het
240 burgerinitiatief.

De heer **Engelbregt** (Burgerinitiatief Stop de boskap in de Schoorlse en Noordkennemerduinen). Het gaat over het gebied van Camperduin tot Wijk aan Zee en in het bijzonder Schoorl. Spreker staat hier namens velen. De petitie tegen de boskap is 24.000 ondertekend. Op het burgerinitiatief
245 hebben 12.000 personen gereageerd, waarvan circa 8.500 aan de eisen voldeden, die de provincie daaraan stelt.

Burgers hebben bezwaar tegen een grootschalige en onomkeerbare omvorming van het duingebied. Het bezwaar richt zich tegen plannen die zijn ontwikkeld, zonder rekening te houden met de omgeving. De plannen worden doorgezet, zonder rekening te houden met veranderde
250 omstandigheden. De burger kan geen invloed uitoefenen. Elk bezwaar tegen het beheerplan werd afgewezen. Waarom is er zo weinig aandacht voor de eis vanuit Natura-2000 tot samenspraak met de omgeving?

De belangrijkste opdracht van Natura-2000 is de instandhouding van bestaande natuur. Gemist wordt de aandacht daarvoor bij de beheerders. Waarom worden zoveel geld en moeite gestoken in
255 omvorming?

De opnamecapaciteit van CO₂ is zevenmaal hoger bij bomen dan bij grijs duin. Laat de provincie die capaciteit vernietigen? Daarmee laat de provincie ook de opnamecapaciteit van stikstof en fijnstof vernietigen. Geef als overheid het goede voorbeeld en kap de bomen niet. Fijnstof is een belangrijke

oorzaak van voortijdig sterven. Denk aan de gezondheidsrisico's voor bezoekers en omwonenden als
260 beslist moet worden over de boskap. Vooral naaldbomen houden fijnstof vast.
Waarom is er een grote kloof tussen enerzijds de aanwijzingen en anderzijds het beheerplan? Europa
wil juist meer bos. De meest voor de hand liggende maatregel is het in standhouden van bestaand
bos. Flora en fauna kwalificeren dennenbossen. Door boskap blijft er steeds minder bos over. In
Schoorl zijn inmiddels al vele bomen verdwenen. De kap van nog meer bomen moet worden
265 voorkomen.
Bij de waardering van natuurgebieden scoort Schoorl erg hoog. Bezoekers komen voor het bos en
het gevarieerde landschap. Er wordt wel gezegd dat de indieners van het burgerinitiatief tegen elke
kap zijn. Dat is niet het geval. Ze begrijpen dat onderhoud nodig is. Juist de variatie in het gebied
maakt het aantrekkelijk en interessant. Er wordt gezegd dat naaldbomen niet in de duinen horen en
270 dat er niets in en onder leeft. Allemaal niet waar. Dat is uitgelegd met bronvermelding in een nota
die aan deze commissie is toegezonden. Er is al veel open duin in Schoorl. Er wordt te veel gekeken
naar het beheerplan in plaats van naar de achterliggende oorzaak van het verdwijnen van soorten.
Het omvormen is een experiment. Niemand weet wat er na de omvorming zal komen. Het is
noodzakelijk om te stoppen met grootschalige, onbeheerste experimenten.
275 Het is positief dat de provincie de mogelijkheid biedt voor een burgerinitiatief. Er zijn nagenoeg
geen andere mogelijkheden voor inspraak. De achtergrond van de vraag is toegelicht in de
aanbiedingsbrief bij het burgerinitiatief en in de aanvullende nota.
De overheid vraagt grote inspanningen van bedrijven, boeren en burgers om mee te helpen de CO2-
en stikstofproblemen op te lossen. Geef als provincie het goede voorbeeld. Voorkom verdere boskap
280 in het duingebied.

De heer **Kohler** (FvD) vraagt hoe de heer Engelbregt staat tegenover de kap van het Dr. Van Steinbos
tot aan het wandelpad naar de kerf.

285 De heer **Engelbregt** vertelt dat er uitgebreide gesprekken zijn gevoerd met voormalig gedeputeerde
Tekin. Er zijn alternatieven aangedragen om de kap van het Leeuwenkuilbos en het Dr. Van Steinbos
in fasen uit te voeren. Je kunt kijken wat er gebeurt. Ontstaat werkelijk de nieuwe beoogde natuur?
Voorname gedeputeerde is gevraagd het proces in stappen uit te voeren. De heer Tekin was er
gelukkig mee dat burger en beleid bij elkaar werden gebracht. Het bleek echter te duur en het duurt
290 te lang.
De indieners van het burgerinitiatief zijn niet strikt tegen elke verandering in het duingebied. Het is
belangrijk dat er verschillende variaties in het duingebied zijn. Ook de dieren en flora van open duin
moeten een kans krijgen. De indieners staan afwijzend tegenover een experiment dat op grote
schaal over het gehele duingebied gaat. Er valt goed te praten over het weghalen van een heel klein
295 stukje Dr. Van Steinbos, om vervolgens te kijken wat daar gaat gebeuren.

De **voorzitter** bedankt de heer Engelbregt en geeft het woord aan de commissie.

De heer **Kohler** (FvD) spreekt zijn dank uit voor de expertmeeting. Hij heeft veel informatie
300 opgedaan. Hij blikt terug op het verleden en het ontstaan van het gebied.
Vanaf 1898 is de verstuing aangepakt en begin twintigste eeuw ging Staatsbosbeheer aan
natuurbeheer in de Schoorlse Duinen doen. Ooit was daar de grootste meeuwenkolonie van
Nederland. De vos loste dit 'probleem' in de jaren tachtig op. Zandsuppletie, ter versterking van de
natuur, blijkt de chemische structuur van het binnenduin te veranderen en brengt kwetsbare flora en
305 fauna in gevaar. Nu moet bos worden gekapt om 'de ellendige' duinen weer terug te krijgen. Het is
niet gezegd dat deze ingreep de gewenste resultaten oplevert. De biotoop uit het verleden zou

moeten terugkeren? Dat wordt een voortdurende strijd tegen wat de natuur in de toekomst zelf in petto heeft. Die strijd gaat geld kosten. De komende decennia worden projecten gefinancierd om ongewenste natuur te bestrijden.

310 FvD juicht daarom het burgerinitiatief toe, dat ons nu dwingt om een inhoudelijke afweging te maken. Laat de bewoners van Bergen, Egmond en Schoorl zelf beslissen over wat er in hun achtertuin gebeurt.

Bomenkap is een nationale kwestie geworden. Helaas is er geen plaatselijke verordening die het mogelijk maakt dat burgers zich over hun 'achtertuin' kunnen uitspreken. De kapvergunning is
315 uitgesteld door de gemeente. Laat bewoners van deze provincie zich uitspreken over de zeventien Natura2000 beheerplannen. Te denken valt aan een provinciaal referendum.

De heer **Cardol** (GL) citeert een artikel uit dagblad Trouw over stichting ARK, die al dertig jaar opkomt voor wilde natuur in Nederland. Ruimte voor planten en dieren, rust voor de mens dat is iets
320 wat de heer Cardol aanspreekt. Natuur zonder menselijke invloed is in Nederland helaas niet denkbaar. Het is dus goed als mensen opkomen voor de natuur, meedenken over het beheer en zelf de handen uit de mouwen steken. Natuur is de basis van ons leven. De duinen beschermen ons tegen de zee. ARK beschouwt natuur als een bondgenoot en niet als probleem.

Op 13 januari kwamen acht deskundigen aan het woord over het beheer van de duinen. Ecologie is
325 geen wiskunde. Er is niet één waarheid. Juist voor een cruciaal natuurgebied als de duinen zouden herstel van het systeem en herstel van de natuurlijke dynamiek het uitgangspunt moeten zijn. Helaas moeten daarvoor soms bomen wijken. Laten we dan zorgen dat we er elders meer bomen voor terugkrijgen.

GroenLinks zal in de Statenvergadering pleiten voor het doorgaan met fase 1 van het herstelplan, inclusief de kap van het Dr. Van Steinbos en het Leeuwenkuilbos. Na de eerste fase moet de tijd
330 worden genomen voor evaluatie en monitoring (6 jaar), voordat een besluit wordt genomen over fase 2. GroenLinks gaat er vanuit dat Frederiksbrink kan blijven. Als derde pleit GroenLinks voor een ferme streep onder 'Nee, mits' voor het Baaknolbos. Dat bos mag blijven. Is de gedeputeerde bereid om voldoende tijd uit te trekken voor evaluatie en monitoring?

335 De heer **Van Tiggelen** (PVV) constateert dat in het hele land massaal bomen worden gekapt. De redenen daarvoor zijn divers. Veiligheid langs autowegen, ruimte maken voor minaretten van de klimaatkerk in de vorm van windmolens, of de bomen zijn ziek en moeten worden geruimd. Een graantje meepikken van de 11,4 miljard euro bio massa subsidie noemt men niet als reden. In het
340 onderhavige geval zijn de argumenten: 'de bomen horen hier niet' en 'de duinen groeien dicht' Groeiende natuur is kennelijk voor sommigen een probleem. Anti-groen is men in feite. Zowel CO₂, als reactieve stikstofverbindingen ziet men als een probleem. Zelfs de aanwezigheid nauwelijks 0,1 procent stikstofdioxide vindt men nog te veel. Onder de misleidende term Natuurherstel wordt overgegaan tot sloop. Onder de toch al niet vruchtbare zandgrond haalt men letterlijk de
345 voedingsbodem voor de boom weg.

De lokale media spraken over 'natuurherstel'. Men dacht aan herstel na alle natuurbranden en aan boomplant.

Op maandag 13 januari kwamen er twee kampen aan het woord. Natuurliefhebbers en liefhebbers van stuifzand. Ook de voortwoekerende anti-CO₂ waanzin kwam maandag aan bod.

350 De PVV begrijpt het burgerinitiatief volkomen. Het initiatief dat oproept tot kappen komt de PVV onwaarschijnlijk voor. De belagers van de betreffende bomen tuinieren liever in hun eigen tuin. Zij moeten de natuur met rust laten. De PVV ziet geen breed draagvlak. De PVV is tegen vernieling van landschap en natuur.

355 De heer **Zoon** (PvdD) vindt het burgerinitiatief een goed verhaal en het is soms zeer overtuigend. Dat er ondertussen een gesprek is tussen alle partijen is al winst. De grootste bedreiging voor de stuivende duinen is het vergrassen door stikstofdepositie. Zolang daaraan niets wordt gedaan is herstellenaanpak discutabel. Geen beleid op de kritische depositiewaarden en geen daling tot onder deze waarden? dan is het plaggen, zagen en scheppen tot men een ons weegt. Gaan we onder de
360 kritische depositie waarden en doen we ingrepen als deze dan is het nog maar de vraag hoeveel nut het heeft. De PvdD vindt herstel van bio diversiteit een van de belangrijkste opgaven. Dat moet vooral en als eerste bij de bron gebeuren. Herstellen zolang de vervuiling nog bezig is, is water naar de zee dragen. Als fase 1 doorgaat dan moet er bronbeheer komen. Daarna moet goed worden gemonitord. Het duurt vele jaren voordat het effect van het herstel van bio diversiteit zichtbaar is.
365 Die tijd moet genomen worden, want een boom die om is, komt niet meer terug.

Mevrouw **Alberts** (SP) vindt het een bijzondere redenering dat wanneer we enerzijds horen de minister bezig is met een Nationale bosstrategie, waarin wordt gestreefd naar een uitbreiding van bos, terwijl er anderzijds een plan ligt waarin bomen weggaan. Spreekster heeft daar moeite mee.
370 Het rijmt niet. Waarom moet de ene soort verdwijnen om een andere soort te laten terugkomen? Bos kan niet oud worden. Het wordt niet goed beheerd. Als dat zo is, kom dan met een weerwoord. In Natura2000-gebieden ligt de nadruk op behoud. Waarom wordt dan nu de nadruk gelegd op omvorming? Kan worden gewacht op de Nationale bosstrategie? Kan het bos zo worden beheerd dat het oud kan worden? Is het zinnig om na te denken over stikstofverandering, terwijl stikstof vanuit
375 verkeer, landbouw et cetera met golven binnenkomt? Is dit nu het moment of is uitstel mogelijk? Dit lijkt niet het moment om te gaan kappen. Er moet langer worden nagedacht over de vraag of dit een goede gang van zaken is.

Mevrouw **Strens** (D66) is blij dat de mogelijkheid wordt geboden om dit burgerinitiatief te bespreken.
380 De discussie laat zien dat natuur, natuurbeleving en de waarden die men daaraan hecht, sterk verschillen. Doelen zijn vastgesteld voor Natura2000-gebieden. De bio diversiteit en het natuurlijke systeem van de duinen en de dynamiek staan onder druk. D66 heeft tijdens de expertmeeting veel informatie gekregen over de mogelijkheden en onmogelijkheden om duinlandschap te ontwikkelen. De discussie spitst zich toe op de voorgestelde maatregelen in het kader van bomenkap. Het is
385 jammer dat een aantal mensen het gevoel blijft houden dat er weinig met hun inbreng wordt gedaan en dat men zich niet of onvoldoende gehoord voelt. In de toekomst moet samen worden opgetrokken en uitgelegd waarom bepaalde maatregelen worden voorgesteld. Voor D66 is het helder bos waarde heeft. Belevingswaarde, ecologische waarde en de belangrijke rol voor opname van CO₂.
390 D66 kan zich vinden in de voorgestelde fasering met als eerste stap 1 het kappen van twee bosjes. Voordat verder wordt gegaan met het vervolg moet helder zijn wat de effecten zijn en dat nu niet wordt ingestemd met fase 2. Het behoud en het herstel van de unieke kwaliteit in dit gebied, in het kader van Natura2000 het uitgangspunt. Het is wat D66 betreft dan ook nodig om die maatregelen te treffen, die aantoonbaar de natuur weer een kans geven in dit prachtige gebied.

395 De heer **Roosendaal** (VVD) constateert dat er een grote betrokkenheid is met dit unieke gebied. Het uitdunnen voor meer bio diversiteit is omstreden en draagt bij in het bereiken van de door de overheid vastgestelde doelstellingen. Stellen dat er op deze plek niet genoeg bomen bij kunnen komen, is dan ook niet aan de orde. Er is een duidelijk proces gevolgd. In het burgerinitiatief wordt
400 duidelijk aangegeven dat bomenkap niet gewenst is. De meningen van de experts en de bewoners botsen hier. Vanuit de provincie moet worden bewezen dat de kap echt nut heeft. De VVD is voor de gefaseerde aanpak, waarin na de kap van 2% van het bos een goede evaluatie plaatsvindt. Totdat die

evaluatie breed is gedeeld en besproken, kan er pas verder worden gekapt. Dat is een zorgvuldig proces, waar de VVD achter staat.

405

De heer **Van den Heuvel** (CU) constateert dat een burgerinitiatief ervoor zorgde ervoor dat de voorgenomen boskap op de agenda is gekomen. De CU waardeert dat inwoners zich sterk maken voor hun leefomgeving.

410

De presentaties van Staatsbosbeheer, Stichting Duinbehoud en de Universiteit van Amsterdam tijdens de expertmeeting waren naar de mening van CU overtuigend. Als je aan natuurbeheer doet en doelen wilt bereiken dan is bepaalde mate van bomenkap nodig. Het gaat slecht met veel habitatten in Nederland. De schaarse ruimte die de natuur in Nederland krijgt, moet vooral ten bate van de natuur worden ingezet. Bio diversiteit staat onder grote druk. Juist het open duingebied is een rijke bron van bio diversiteit.

415

De plannen van Staatsbosbeheer, in 2017 door het college van Gedeputeerde Staten geaccordeerd moeten een warm hart worden toegedragen. De natuur dient centraal te staan in dit gebied en niet de recreatieve mogelijkheden. Er blijft nog zeer veel ruimte over om het bos te beleven. Er moet verder worden gekeken dan de korte termijn. Natuur en bio diversiteit moeten ook op langere termijn worden geborgd en versterkt. CU heeft het vertrouwen dat de uitvoering in goede handen is bij Staatsbosbeheer.

420

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) spreekt van een complex probleem. Iedere voor- of tegenstander van bomenkap heeft argumenten uit liefde voor de natuur. Kan de provincie wijzigingen aanbrengen in de ambities van de Natura2000-beheerdoelen in de Schoolse Duinen? Heeft de provincie dat recht? Over de doelstellingen en beheerdoelen van de Natura2000-gebieden zou de CDA nog weleens de discussie willen voeren. Over de opnamecapaciteit van CO2 en stikstof wil de fractie helderheid. Het CDA constateert dat zowel GL, D66 en de VVD met het besluit dat zij net aangeven, openingen geven om de Natura2000-beheerdoelen aan te passen en niet nu te besluiten om ze compleet uit te voeren. Het CDA wil eerst de discussie voeren over aanpassingen, voordat een weloverwogen besluit kan worden genomen.

425

430

Bij interruptie vraagt mevrouw **Strens** (D66) of mevrouw Koning met haar eens is dat niet de beheerdoelen ter discussie staan, maar dat wat je moet doen om die doelen te halen.

435

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) zou daarover de discussie willen voeren. Provincieambtenaren hebben aangegeven dat de voorgestelde stappen nodig zijn om de beheerdoelen te halen. Onder meer D66 trekt dat in twijfel. Als bomenkap niet nodig is, dan vindt het CDA dat andere mogelijkheden, zonder bomenkap of met aangepaste bomenkap, moeten worden verkend.

440

Bij interruptie merkt de heer **Roosendaal** (VVD) dat het debat helder is. Hoe dat kan worden bereikt is door het voorstel te volgen en om daarna een evaluatie te hebben. Als het niet werkt moet er ook niet mee worden doorgedaan. Er zal dan iets anders moeten worden bedacht, want de doelstellingen staan. Als het CDA een beter idee heeft dan wat er nu voorligt, dan wil de VVD daarover discussiëren. De VVD denkt dat er een zorgvuldig proces heeft plaatsgevonden. De fractie hoort heel goed wat de burgers niet willen. De VVD wil zien wat de eerste 2% voor verschil maakt.

445

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) hoort dat VVD een ander plan heeft dan het plan dat er eerst lag. Dus daar is een opening. Daarover wil het CDA praten.

450 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vertelt dat de PvdA in Provinciale Staten eerder heeft aangegeven de heropende discussie gaarne te willen aangaan. Daarna is veel informatie gekomen, maar er blijven verschillen van inzichten bestaan. Dat is democratie.

De PvdA kwam tot vijf punten:

- 1) De eerste fase gaat door, gevolgd door een evaluatie na tenminste 5 jaar of langer.
- 455 2) Er wordt gewacht op de resultaten om daarna wel of niet in tweede fase in te grijpen.
- 3) Bij de evaluatie wordt het platform van stakeholders nauw betrokken.
- 4) Het Baaknolbos blijft in alle varianten staan. Staatsbosbeheer zegt 'Ja, mits. Dat laatste zou de PvdA willen schrappen.
- 5) De PvdA wil het principe hanteren om te streven naar herplant van twee nieuwe voor iedere
- 460 gekapte Schoorlse boom.

Bekijkt men de vijf voornoemde punten dan staat dit ver af van de voorliggende voordracht.

Amenderen kan, maar dan moet het gehele stuk worden geamendeerd. Graag hoort de PvdA vanuit de commissie hoe dit alles in een vat kan worden gegoten.

465 Het is tijd voor een volgende stap. Als het aan de PvdA ligt wordt overgegaan tot de zojuist genoemde vijf punten.

De PvdA is het eens met PvdD dat ook altijd de bron moet worden aangepakt als het gaat om het terugdringen van stikstofdepositie.

De **voorzitter** verzoekt de heer Engelbregt om te reageren.

470

De heer **Engelbregt** hoorde de heer Zoon vertellen dat er een overleg is gestart waarin burgers met elkaar en andere partijen kunnen praten. Dat overleg is er niet. Er is een participatieplatform opgericht door Staatsbosbeheer. De boskap mag daar niet op de agenda.

475 Een aantal commissieleden stelt dat het slechts om 2% kap gaat in Fase 1. Er zijn al 100.000 bomen weg uit Schoorl. In Fase 1 verdwijnen nog eens 15.000 bomen. Die bomen hebben een schermfunctie. Twee derde deel van het open duin is al vrij van bomen. Er is al zoveel open duin. Meer open duin voegt niets toe aan bio diversiteit.

480 Gedeputeerde **Rommel** zegt toe dat de gestelde vragen voor de vergadering van Provinciale Staten zullen worden beantwoord.

Het is een lastig onderwerp. Daarom is een technische briefing aangeboden. De gedeputeerde begrijpt dat het heel ingrijpend is voor hen die er wonen, wandelen en recreëren. Voormalig gedeputeerde Tekin pakte dat heel goed op. Gedeputeerde Rommel snapt dat de dennenbomen veel water gebruiken, wat in het gebied nodig is. Gedeputeerde Staten stemmen in met Fase 1 om de duinen toekomstbestendig te maken. Daarna wordt het herstel van de natuur goed geëvalueerd en gemonitord. Daarvoor wordt ruim de tijd genomen. In 2024 moet het plan weer op tafel komen. Het Herstelplan moet worden verlengd of vernieuwd. Al zou worden besloten dat verdere kap nodig is, zoals bij Frederinksbrink, dan is het aan de toekomstige gedeputeerde om dit voor te leggen aan Provinciale Staten, in het kader van de budgetbevoegdheid, door middel van het Programma Natuurontwikkeling. Baaknolbos is 'Nee, tenzij'. In dat verband zullen Gedeputeerde Staten

490 adviseren aan Provinciale Staten om het voorstel van het burgerinitiatief niet aan te nemen.

De **voorzitter** herhaalt de vraag die voorligt. Het voorstel Burgerinitiatief 'Stop de boskap in de Schoorlse en Noordkennemer Duinen' verzoekt Provinciale Staten om het college van Gedeputeerde Staten op te dragen om het besluit over het voorkomen van verdere boskap in het betreffende

495 duingebied ten uitvoer te brengen en te sluiten het voorstel burgerinitiatief aan te nemen.

De commissie wordt gevraagd of dit voorstel ongewijzigd kan worden doorgeleid naar Provinciale Staten.

Voor onderlinge afstemming binnen de fracties schorst de voorzitter de vergadering.

500

[Schorsing van 20.39 tot 20.56 uur]

De **voorzitter** heropent de vergadering.

505 Zij herhaalt de vraag of het voorstel ongewijzigd kan worden doorgeleid naar Provinciale Staten. Het voorstel kan dan worden besproken en daarna in stemming worden gebracht.

Mevrouw **Alberts** (SP) constateert dat het voorstel hier niet kan worden gewijzigd. Om die reden moet het wel ongewijzigd worden doorgeleid naar Provinciale Staten. Daar kan al dan niet over wijzigingen in het voorstel worden gesproken. Zo is de procedure. Wanneer een Statenlid een initiatiefvoorstel indient, dan neemt dat ook die weg.

510

Voorafgaand aan Provinciale Staten ontvangt de SP graag antwoord op de vraag over de Nationale Bosstrategie. De SP neemt dat antwoord mee in de bespreking. Daarnaast wil de SP het definitieve echte antwoord op de vraag over het al dan niet gefaseerd kappen van het bos. Dat zou ook een aanpassing van het voorstel met zich mee kunnen brengen.

515

De **voorzitter** zegt dat zoals gebruikelijk moties kunnen worden ingediend.

De commissie stemt in met het ongewijzigd doorgeleiden van het voorstel burgerinitiatief naar Provinciale Staten.

520 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) is het ermee eens dat het burgerinitiatief door kan worden geleid naar Provinciale Staten. Het gevoel bestaat alsof een aantal partijen de indieners van het burgerinitiatief met een kluitje in het riet sturen, door te zeggen dat nu slechts één besluit zal worden genomen, terwijl het andere besluit later wordt genomen. Voordat een besluit wordt genomen wil het CDA meer informatie over welke ruimte er nu werkelijk is in de Natura2000-beheerdoelen en in de weg daarnaar toe. De fractie hoopt een schriftelijke reactie van Gedeputeerde Staten te ontvangen.

525

De heer **Kohler** (FvD) wijst erop dat de gemeenteraad van Bergen uiteindelijk de kapvergunning verleent. Bergen, Egmond en Schoorl zijn het over één ding eens: Er wordt niet gebouwd in het buitengebied en van de bomen moet worden afgebleven. Het is politieke zelfmoord om in Bergen, Egmond Schoorl die kapvergunning te gaan verlenen.

530

De gedeputeerde haalde de (duin)waterstand aan. De heer Kohler woonde 20 jaar lang aan de duinvoet. Hij moest damwanden laten slaan, want de kruipruimte stroomde vol. Dat geklets over de grondwaterstand in het duingebied moet worden gestopt. De gedeputeerde moet daar niet meer mee aan komen, of goed gedocumenteerd.

535

Mevrouw **Jellema** (PvdA) zegt dat de PvdA het ermee eens is om het voorstel ongewijzigd door te geleiden naar Provinciale Staten. De indieners van het burgerinitiatief willen mogelijk weten waar ze aan toe zijn. De PvdA zal het voorstel burgerinitiatief afwijzen, al heeft de fractie wel bewondering voor de inspanningen die de stichting heeft verricht. In gezamenlijkheid met alle partijen, komt een motie volgens de vijf eerder genoemde punten.

540

De heer **Cardol** (GL) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Jellema. GL zal de voordracht in Provinciale Staten afwijzen en vervolgens gezamenlijk met andere partijen met een ander voorstel komen.

545

De **voorzitter** meldt dat dit agendapunt voor bespreking op de agenda van 3 februari 2020 van Provinciale Staten komt. Zoals gebruikelijk kunnen moties worden ingediend. Vragen worden schriftelijk beantwoord voorafgaand aan de Provinciale Statenvergadering.
De voorzitter bedankt alle toehoorders.

550

4.b Stikstof: wijziging beleidsregel extern salderen

De **voorzitter** verwijst naar de brief van 18 december 2019. Door de fracties van CDA en D66 zijn tijdens de Provinciale Statenvergadering van 9 december 2019 vragen gesteld, welke zijn beantwoord (Zie nummer 2 lijst van ingekomen stukken).

555

De heer **De Wit** (VVD) zegt dat in december 2019 zijn aangepaste beleidsregels vastgesteld. De VVD stelt vast dat een aantal wezenlijke kritiekpunten vanuit de sector is meegenomen. Er is meer ruimte gekomen voor bedrijven om op innovatie in te zetten en daarmee bij te dragen aan de reductie van stikstof. De VVD zette zich ervoor in. De fractie is blij het terug te zien in de regels. De fractie is benieuwd naar het effect van deze beleidsregels. Kan het college meer inzicht geven? De VVD wil een kanteling maken naar een volgend element in de stikstofdiscussie, namelijk de gebiedsgerichte aanpak per natuurgebied. Boeren zijn bereid om bij te dragen, maar met behoud van hun bedrijfsperspectief.

560

565

In het Financieel Dagblad van 15 januari 2020 wordt gevraagd om de stikstofdiscussie uit het negatieve te trekken en te komen met een perspectief. Kunnen Gedeputeerde Staten voorbeelden geven over de vergunningverlening van projecten waar is vastgesteld dat er geen materiële impact is geweest op Natura2000? Ook ziet de fractie graag voorbeelden van projecten waarin die impact er wel is. Wat is de stand van zaken van de aftrap van de gebiedsgerichte aanpak? Hoe kunnen belanghebbenden en sectoren betrokken worden? Op welke manier kan de provincie bijdragen aan voornoemd perspectief om ondersteuning te bieden aan innovatie?

570

575

De heer Zoon (PvdD) constateert dat de onderhavige beleidsregel een verslechtering en een beperking is en geen zicht geeft op natuurherstel. De depositie moet naar beneden. Alle hoop op herstel wordt vooruitgeschoven naar de gebiedsgerichte aanpak. Het gebied waarover wordt gesproken beslaat heel Noord-Holland. Het gaat hier over één gebied waar de uitstoot omlaag moet worden gebracht. Door onbenutte ruimte te gebruiken, is zelfs een stijging mogelijk. Doeltreffend, eenvoudig en makkelijk was het geweest om juist deze ruimte af te romen. Dat houdt het risico op verdere stijging weg. Houdt de gedeputeerde zicht op de aantallen van de huidige uitstoot van stikstof in Noord-Holland en de hoeveelheid vergunde ruimte in Noord-Holland. Kunnen Provinciale Staten binnen enige tijd een grafiek verwachten waarin het resultaat zichtbaar is van de vergunde ruimte en de daadwerkelijke uitstoot? De beleidsregel gaat over de vergunde uitstoot. Hoe helpt de beleidsregel bij het legaliseren van onvergunde uitstoot? Om hoeveel stikstof gaat het? Welke vergunningen moeten verleend worden?

580

585

De heer **Van Tiggelen** (PVV) zegt dat salderen een boekhoudkundig en procedureel verhaal is. De uitstoot van met name ammoniak moet worden teruggedrongen. Er wordt gesproken over twee uitvindingen. Zijn er nog meer uitvindingen bekend? Zijn Gedeputeerde Staten bereid om daarvan kennis te nemen?

590

De heer **Mantel** (FvD) heeft een vraag over de uitzonderingen die worden genoemd in de beleidsregel. Daarin wordt gesproken over 'een klein bedrag'. Kan de gedeputeerde een bedrag aangeven? Wat is bijvoorbeeld een 'klein' bedrag?

Het college van Gedeputeerde Staten ontving een e-mail van een aantal veehouders, die berekeningen maakten met de Aerius calculator. Wat vindt college van de berekeningen?

595 De beleidsregel spreekt over een 70%:30% regeling. In de meeste gevallen komt het uit op een 10%:90%-regeling. Vindt het college dat met deze beleidsregel het ondernemerschap kan worden behouden voor de jonge generatie agrariërs, die het familiebedrijf willen overnemen?

600 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) bedankt voor de beantwoording van vragen vanuit Provinciale Staten van 16 december jl. Het CDA heeft nog enkele vervolgvragen.

Wat gebeurt er bij externe saldering als een bedrijf een andere afstand tot een Natura2000-gebied heeft dan het bedrijf waarvan het stikstofrechten koopt? Is de afroming dan toch maximaal 30%? Stelt Provincie Noord-Holland een drempelwaarde in? Kan meer informatie worden gegeven over de gebiedsprocessen die nog volgen? Wat zijn de doelstellingen? Wordt daarbij de regel gehanteerde dat de afroming maximaal 30% is? Gebeurt het altijd op basis van vrijwilligheid? Worden alle
605 relevante spelers in het gebied betrokken bij een gebiedsproces? Wanneer volgt een Plan van Aanpak? Als voor een bepaald gebied maatregelen worden genomen, hoeveel depositie moet dan worden beperkt? Wie bepaalt dat en hoe gaat dat in zijn werk? Beheerplannen kunnen mogelijk worden aangepast. Het CDA ziet daarin een opening voor andere Natura2000-gebieden. Wat zijn de
610 doelstellingen die echt gehandhaafd moeten worden? welke verschuivingen zijn mogelijk?

Doet het college iets met stikstof afkomstig van zee? VNO NCW-juristen zeggen dat er nog wel wat ruimte is voor sommige gebieden met een ecologische toets en een goede onderbouwing. Ze geven aan dat vanuit de provincie steeds wordt gezegd dat het licht op rood staat. Dat zou betekenen dat er op het gebied van woningbouw ook niets mogelijk is. Welke ruimte is er nu daadwerkelijk?

615 Mevrouw **Strens** (D66) is benieuwd hoe de regels in de praktijk gaan functioneren en wat de effecten zijn. Het is goed om te lezen dat in de beleidsregels geen maximum is opgenomen. Er kan zelfs lager dan 70 procent worden gesaldeerd. Er komt dan dus een hoger percentage ten goede aan de natuur. Op welke wijzen worden Provinciale Staten geïnformeerd? D66 zou graag meer inzicht
620 krijgen in de gebiedsgerichte aanpak, in de staat per Natura2000 gebied. Hoe is daar de depositie? Welk gebied leent zich voor gebiedsgerichte aanpak?

De heer **De Wit** (VVD) vraagt of D66 ook blij is als er minder dan 30% zou moeten worden afgeroomd?

625 Mevrouw **Strens** (D66) zou er blij mee zijn als het mogelijk is.

De **voorzitter** schorst de vergadering om de gedeputeerde in de gelegenheid te stellen haar antwoorden op een rij te zetten.

630 *[SCHORSING 21.19 – 21.41 UUR]*

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan gedeputeerde Rommel.

635 Gedeputeerde **Rommel** constateert dat het stikstofdossier enorm leeft. Het college werkt aan een Plan van Aanpak voor de gebiedsgerichte aanpak. Naar verwachting is het plan begin februari 2020 gereed. Onder leiding van de commissaris komt er een regietafel. Aan deze 'adviestafel' gaan bestuurders van diverse sectoren met elkaar in overleg over zaken die betrekking hebben op de gebiedsgerichte aanpak. De commissaris neemt dit advies weer mee naar de tafel met de Rijksheren.

640 Er zijn 12 gebieden met ieder een gebiedsgerichte tafel, waaraan belanghebbenden plaatsnemen. Op andere dossiers is al ervaring opgedaan met een gebiedsgerichte aanpak. Bekeken wordt welke gegevens nodig zijn. Wat is de depositie? Wat zijn de bronnen? Data zijn opgevraagd bij het Rijk.

De gevraagde voorbeelden van de vergunningen volgen schriftelijk.

In het Plan van Aanpak zal de wijze van monitoren worden beschreven. De bronmaatregelen worden meegenomen in de gebiedsgerichte aanpak. Deze zijn afkomstig van het Rijk
645 De gedeputeerde is bekend met één voorbeeld van een innovatieve uitvinding in Opperdoes. Mogelijk kan de heer Van Tiggelen het andere voorbeeld toesturen?

De heer **Van Tiggelen** (PVV) zal beide voorbeelden toezenden aan de gedeputeerde.

650 Gedeputeerde **Rommel** wijst op het bestaan van het innovatiefonds. Landelijk wordt er ook over gesproken.

Aan de afroaming is geen maximum of minimum verbonden. Het moet wel worden onderbouwd. Er loopt een landelijk onderzoek door de landsadvocaat naar de drempelwaarde. De uitkomst zal worden afgewacht. Als het mogelijk is om een drempelwaarde te hanteren, dan zal dat gegeven
655 worden meegenomen in de gebiedsgerichte aanpak.

Vrijwilligheid is wat de minister voorstaat, maar onteigening is altijd nog mogelijk. Onteigening heeft niet de voorkeur.

Stikstof uit de zee valt niet te beïnvloeden, met uitzondering van de scheepvaart. Adviesgroep Remkes komt met een advies.

660 Beheerplannen Natura2000 kunnen worden aangepast, maar de doelstellingen en begrenzingen niet. Dat is aan het Rijk.

Als het gaat over significante investeringen dan kan geen concreet bedrag of percentage worden genoemd. Op serieuze wijze moet worden aangetoond dat er een investering is gedaan. Dat is per situatie verschillend. Gedeputeerde Staten kijken en denken mee. Met deze nieuwe beleidsregels
665 waar geen jurisprudentie is, nodigen we iedereen uit om het college te laten meekijken.

Over behoud van het ondernemerschap merkt de gedeputeerde het volgende op. Heeft men een bedrijf met een vergunning dat in het kader van bedrijfsopvolging wordt overgedragen aan de kinderen dan kan de tenaamstelling van de vergunning worden gewijzigd. Bij groei, dus uitbreiding
670 van een bedrijf verandert de vergunning. Dan zal worden bekeken hoe die vergunning kan worden verleend. Dat heeft niet met bedrijfsopvolging te maken, maar met ondernemerschap. De door het college ontvangen e-mail wordt bestudeerd. Er wordt een overleg gepland met de heren Rijlaarsdam en Van den Berg. Voorafgaand aan het gesprek worden de berekeningen doorgevoerd. Het college is bekend met de ecologische voortoets. Daar zit een ruimte in. De provincie staat daar
675 niet 'op rood', maar soms gaat het niet. Door middel van een factsheet zal duidelijkheid worden gegeven.

Tweede termijn:

680 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) vertelt dat het CDA zich zorgen maakt over genoemde dertig procent. Kan het college delen hoe met de berekeningen wordt omgegaan?

Gedeputeerde **Rommel** zegt toe dat de berekeningen naar aanleiding van de e-mail van de heren Rijlaarsdam en Van den Berg worden gedeeld.

685

De **voorzitter** komt vanwege het tijdstip met een ordevoorstel. Er staat nog een belangrijk agendapunt op agenda over Tata Steel, waarvoor zich twee sprekers hebben aangemeld. De voorzitter stelt voor om na de rondvraag aan gedeputeerde Rommel het agendapunt inzake Tata Steel aan de orde te stellen. Dat betekent dat de bespreking van het rapport Veerman over bodemdaling wordt uitgesteld. Er is geen uitloopmogelijkheid. Het voornoemde rapport kan pas worden behandeld in de commissievergadering van 10 februari.

Gezien het tijdstip kan de heer **Cardol** (GL) instemmen met het agenderen van Rapport Veerman voor de volgende commissievergadering, maar dan wel graag vooraan op de agenda.

695

De **voorzitter** constateert dat de commissie hiermee instemt.

Rondvraag gedeputeerde Rommel

Mevrouw **Dekker** (CDA) vraagt of het college het voorstel van spreker, de heer Piël, van Stichting herstel inheemse duinen over 'afschot van damherten in één keer' serieus wil onderzoeken en een terugkoppeling wil geven.

700

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat al onderzoek is gedaan. Gelet op de tijd stelt de gedeputeerde voor het antwoord schriftelijk toe te sturen.

705

De voorzitter schorst de vergadering van 21.55 tot 22.08 uur.

De voorzitter heropent de vergadering.

4.c Reactie en vervolg op advies–Veerman bodemdaling Veenweiden

De bespreking van dit agendapunt is doorgeschoven naar de commissievergadering van 10 februari 2020.

710

5. B-agenda Leefbaarheid, Gezondheid en Milieu

5.a Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening Tatasteel/Harsco Metals d.d. 10 december 2019

715

5.b Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening Tatasteel/Harsco Metals d.d. 26 november 2019

5.c Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening Tatasteel/Harsco Metals d.d. 7 januari 2020

720

De **voorzitter** licht toe dat bovengenoemde stukken gevoegd worden behandeld. Er wordt ruimte geboden aan de commissie om te reageren op de brief inzake de reconstructie en tijdlijn van de Sinterkoelers van Tata Steel. Deze brief is dinsdag 14 januari jl. verstuurd.

Voor dit onderwerp hebben zich twee sprekers aangemeld, te weten mevrouw Van Bruggen en mevrouw Van Waardenburg.

725

Mevrouw **Van Bruggen** uit Wijk aan Zee spreekt op persoonlijke titel. Zij spreekt opnieuw in. Provinciale Staten zijn bezig met de theorie. Mevrouw Van Bruggen zou de Staten zo graag kennis willen laten maken met de praktijk. Enkele inwoners van Wijk aan Zee nodigen Staten- en commissieleden uit voor een 'weekend was' c.q. bezoek aan Wijk aan Zee bij Zuiderwind. Dan maakt men aan den lijve mee wat de inwoners jaar in jaar uit meemaken. Men ademt in wat de bewoners inademen, Men hoort de herrie van de schrootafhandeling.

730

- 735 In Wijk aan Zee kan men ook genieten Het is een leuk dorp. Mevrouw Van Bruggen wil er niet meer
weg. Zij mailt de commissie haar telefoonnummer en e-mailadres. Ze hoopt dat meerdere
commissieleden gebruikmaken van haar uitnodiging. Die is welgemeend.
Spreekster vraagt of Provinciale Staten bereid zijn om de gezondheid van de inwoners van de IJmond
vanaf dit moment op nummer 1 van hun prioriteitenlijst te zetten en die ook op nummer 1 te laten
staan?
- 740 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) is benieuwd of de vervuiling en herrie van heden is verergerd ten
opzichte van vijf jaar geleden.
- 745 Mevrouw **Van Bruggen** woont nog geen tien jaar in Wijk aan Zee. Ze stelt voor de vraag te stellen aan
een bewoner die er langer woont. De voorzitter van de dorpsraad, mevrouw Van Waardenburg heeft
het antwoord.
- Mevrouw **Van Waardenburg** (voorzitter Dorpsraad Wijk aan Zee):
In Wijk aan Zee ervaren de bewoners ernstige overlast. De angst voor schade aan zijn of haar
750 gezondheid leeft bij iedere inwoner. Spreekster vraagt aandacht voor twee zaken.
De voortdurende problemen met de buitengewoon ongezonde overlast en de rol van de overheid
daarin. Een overheid die faalt en kansen voor verbetering laat liggen.
Wijk aan Zee gaat gebukt onder stank van een verouderde cokesfabriek met kuren. De gedeputeerde
en fracties zijn aangeschreven over de inmiddels uit de hand lopende situatie met zogeheten 'rauwe'
755 ovens. De stank is penetrant en duurt soms dag en nacht. En deze stankoverlast is het laatste jaar
sterk toegenomen.
Tata Steel, de Omgevingsdienst en Gedeputeerde Staten zijn gevraagd om in te grijpen. De
dorpsraad vraagt ook de inzet van Provinciale Staten. Het is onacceptabel dat op volle kracht door
geproduceerd wordt met ovens die stuk zijn en zulke ongezonde overlast geven.
- 760 Dat ingrijpen – zoals bijvoorbeeld het tijdelijk stilleggen – grote consequenties heeft voor het
bedrijf, dat begrijpt de dorpsraad, net als het belang van Tata Steel. Wat de inwoners van Wijk aan
Zee niet begrijpen is dat de overheid het bedrijf bij het op volle kracht door produceren faciliteert
ten koste van de gezondheid van omwonenden. De inwoners van Wijk aan Zee doen een beroep op
de provincie, als toezichthouder, om zonder compromissen te kiezen voor hun gezondheid.
- 765 Het lawaai is een drama, niet alleen voor bewoners, maar ook voor de handhavers. Er valt namelijk
niets te handhaven. In het verleden is – ten bate van het staalcomplex – een grote cirkel getekend
om het bedrijfsterrein. De cirkel omvat ook Wijk aan Zee, een dorp dat al bestaat sinds de vroege
Middeleeuwen. Binnen de cirkel gelden de normen van industrielawaai. Dat is met de huidige regels
toegestaan.
- 770 Afgelopen week peilden bewoners met apparatuur het lawaai in hun achtertuin. 90 decibel en dat
bijna iedere dag. Het geluid is toegenomen omdat de schrotverwerking dichtbij het dorp is geplaatst.
Daarom wordt de Omgevingsdienst overspoeld met klachten. De dienst kan niets doen, want ook het
extra lawaai van de laatste tijd past binnen de norm.
Op 800 meter van het dorp komt de grootste transformator van Nederland te staan. Dat is handig
775 voor TenneT, de netbeheerder, en voor Tata straks. Maar een elektriciteitstransformator maakt ook
lawaai. De projectleiders van TenneT hebben aangegeven dat het precies past in de berekende
geluidscontour
De situatie is onhoudbaar. Permanent lawaai betekent een aanslag op gezondheid. De WHO heeft
normen ontwikkeld. Alle plaatselijke politici hebben uitdrukkelijk gezegd dat zij streven op termijn
780 aan deze normen te voldoen. Dat is staand beleid.

Maar zo werkt het niet in de industriële geluidszone waarbinnen Wijk aan Zee ligt. Als daar geluidsbeperkende maatregelen genomen worden – en Tata heeft beloofd dit te gaan doen – dan komt er geluidsruijtte vrij. Deze ruijtte komt vrij voor nieuw geluid, ander lawaai. En zo verbetert er nooit wat voor de inwoners van Wijk aan Zee.

- 785 De inwoners vragen de overheid, de regelgever – om deze geluidszone op een verantwoorde manier af te bouwen en te realiseren wat Wijk aan Zee in 2006 beloofd is in het Waterlandakkoord en nooit gedaan is: het geluidsplafond naar beneden brengen. Het staalbedrijf bracht toen het lawaai terug. De overheid kon daardoor bouwen maar liet het plafond waar het was. De gewonnen geluidsruijtte is weer opgevuld. Maak als overheid uw belofte alsnog waar. Zorg ervoor dat in de toekomst de
- 790 geluidsnorm afgebouwd wordt, ten behoeve van de leefbaarheid.
- In 2018 werd door de gedeputeerde beloofd dat de onderste steen boven zou komen. Depositie. Wat daalt op ons neer? Wat kunnen we daarvan oplopen en waar komt het vandaan? Wat ademen wij in? Dit zijn cruciale onderdelen van het beloofde gezondheidsonderzoek. De provincie wordt met klem verzocht om opdracht te geven om onverkort het hele RIVM-onderzoek uit te laten voeren, per
- 795 onmiddellijk. Pak uw rol en ga voor gezondheid. Compromisloos.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) vraagt of het college onlangs nog over het RIVM-onderzoek gesproken, of is de toezegging van 2018 de laatste?

- 800 Mevrouw **Van Waardenburg** antwoordt dat er een afspraak staat om binnenkort te spreken met de gedeputeerde en de Dorpsraad spreekt met het RIVM. De besluitvorming over het onderzoek ligt bij de politiek. Daaruit is het advies gekomen om een basisonderzoek te doen. Dat is een soort theorieonderzoek en dat is voor de bewoners niet genoeg. Zij willen dat het gehele onderzoek wordt uitgevoerd. Daarover zal het gesprek worden gevoerd.

- 805 Mevrouw **Er** (GL) is benieuwd welke reactie van de gedeputeerde kwam op opmerking over de stankoverlast.

- 810 Mevrouw Van Waardenburg licht toe dat daarover niet is gesproken met de gedeputeerde. De stankoverlast wordt genoemd in de recent verstuurde brief. Daarop kon nog geen reactie worden gegeven.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) vraagt of de gemeten geluidsoverlast is uitgedrukt in dB(A) of dB(C).

- 815 Mevrouw **Van Waardenburg** heeft geen idee. Het is geluid van neerstortend metaal op de grond of op ander metaal.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt of bekend is waarom voor een basisonderzoek is gekozen en niet voor een breed onderzoek.

- 820 Mevrouw **Van Waardenburg** kent geen formeel argument. Het brede onderzoek wordt op de lange baan geschoven. Wellicht zijn de kosten een argument? Het gaat over gezondheid en leefbaarheid. De gedeputeerde zegde een breed onderzoek toe, maar de politiek koos een ander proces ten nadele van de burgers. Het onderzoek brengt de onderste steen niet boven.

- 825 De **voorzitter** bedankt beide sprekers.

De heer **Leerink** (PvdA) verzocht deze tweewekelijkse informatie op de B-agenda te plaatsen.

830 De heer **Leerink** (PvdA) wist dat er een maandelijkse rapportage zou komen. Hij ging ervan uit dat er dan ook maandelijks over gesproken kon worden in de commissie. Inmiddels is de betreffende rapportage al twee keer van de C- naar de B-agenda gehaald.

Het college wil de Staten optimaal informeren, onder meer met deze rapportage. Incidenten van de afgelopen weken zullen niet de laatste zijn.

835 De heer Leerink pleit ervoor om de rapportage als maandelijks terugkerend punt op de agenda te plaatsen.

De reden van agendering is de zorg over het RIVM onderzoek. Er lag een onderzoeksvoorstel.

Daarbij is zorg geuit over de onafhankelijkheid. Het onderzoek is opgesplitst in clusters en

cluster A zou snel in gang worden gezet. Is dat gebeurd? Is dat basisonderzoek cluster A?

840 Gezondheid is het allerbelangrijkste. Het is cruciaal en van belang dat het RIVM onderzoek wordt uitgevoerd.

De reconstructie beantwoordt vragen, maar roept ook weer vragen op. De PvdA zou in de volgende commissie NLG uitgebreider over de reconstructie spreken, met inbegrip van de landelijke evaluatie van het VTH-stelsel. Mogelijk kan ook nader worden ingezoomd op de Programmatische Aanpak,

845 waaraan wordt gerefereerd in de constructie.

De **voorzitter** stelt namens de commissie vast dat het op de voorgestelde wijze verder zal worden opgepakt. De informatievoorziening wordt als vast agendapunt opgenomen. De eerstvolgende keer worden de reconstructie, Programmatische Aanpak en de landelijke evaluatie VTH-stelsel besproken.

850

De heer **Roosendaal** (VVD) constateert op basis van de inspraak dat de overlast toeneemt en de tolerantie afneemt. Een echte daling van geluid en uitstoot blijft achter. Er wordt niet altijd gemeten maar gewerkt met modellen. De modellen komen niet overeen met de werkelijkheid. De ruimte die ontstaat, gaat terug naar de sector en de gezondheid van de burgers blijkt een sluitpost te zijn. In de brief staat dat de Omgevingsdienst kampt met onvoldoende gekwalificeerde medewerkers en een onvoldoende kader om adequaat te monitoren en bij te sturen. Is dat ook het beeld van Gedeputeerde Staten? Hoe denkt het college daar een antwoord tegenover te stellen?

855

In het vergunningstraject en de handhavende rol lijkt er onvoldoende aandacht te zijn voor interne controle en de administratieve organisatie.

860 De provincie moet als opdrachtgever de Omgevingsdienst moet meer sturen op het versterken van de organisatie en de vergunningverlening. Wanneer komen de Staten daarover te praten?

De heer **Van den Heuvel** (CU) bewaart zijn bijdrage voor de volgende commissie. Hij kan zich geheel aansluiten bij de vragen van de heer Leerink.

865

Mevrouw **Er** (GL) bewaart haar bijdrage ook. Welke maatregelen kunnen worden genomen met betrekking tot handhaving tegen de stankoverlast?

Ook mevrouw **Strens** (D66) bewaart haar inbreng voor een uitgebreid betoog voor de volgende keer.

870 Vandaag hoort ze graag meer over de vraag van de heer Leerink over het RIVM onderzoek.

De **voorzitter** wijst erop dat daarover door het CDA schriftelijke vragen zijn ingediend.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) vindt het cruciaal dat Gedeputeerde Staten de gezondheid van burgers op nummer 1 zetten. Die toezegging is gedaan door ex-gedeputeerde Tekin. Kan de gedeputeerde die toezegging herbevestigen?

875

Het is letterlijk van levensbelang dat de Omgevingsdienst beter wordt uitgerust om de overmacht van Tata aan te kunnen.

De problemen van ernstige overlast door onvoldoende gegaarde cokes blijken al maanden te spelen.

De Omgevingsdienst blijkt pas na afdwinging door burgers in te grijpen.

880 Waarom zijn de Staten niet eerder en uitgebreider geïnformeerd over de al maanden durende ernstige stank- en geluidsoverlast? Waarom treedt de Omgevingsdienst zo laat op? Klopt het dat eerdere handhavingsverzoeken door de Omgevingsdienst zijn afgewezen? Klopt het dat Tata Steel verplicht is zelf melding te maken van 'rauwe' ovens? Heeft Tata Steel dat gedaan? Eerder hebben Gedeputeerde Staten laten weten dat de Roadmap op veel punten teleurstellend is. Wat is met Tata
885 Steel besproken betreffende de monitoring en de uitvoering van de Roadmap 2030?

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) heeft nog een kleine aanvulling op voornoemde vragen die door het CDA samen met de PvdD zijn opgesteld. De dames Dekker en Koning van het CDA komen graag een keer in Wijk aan Zee overnachten om de daadwerkelijke situatie zelf te ervaren.

890 Mevrouw **Alberts** (SP) las in de brief over de Sinterkoelers dat in het eerste kwartaal van 2020 een verslag volgt. Kan een exacte datum worden genoemd? Mogelijk kan dat verslag worden betrokken bij het proces zoals door de heer Cardol is voorgesteld.

895 Het is lastig dat de Omgevingsdienst zelf moet uitzoeken wat er mis is gegaan. De Omgevingsdienst moet dus ook naar haar eigen functioneren kijken.

De last onder dwangsom wordt enkele malen genoemd. Klopt het dat er nog steeds niet is betaald?

Eerder is gesproken over een escalatieladder. Welke trede is bereikt?

Is het mogelijk om de geluidsnormering lager in te stellen?

900 De heer **Van Tiggelen** (PVV) heeft afgelopen zomer 85 dB gemeten en diende daarop een klacht in bij Omgevingsdienst IJmond. Als hij de inspreker nu hoort praten over 90 dB dan is er sprake van enorme geluidsoverlast. De uitnodiging om in Wijk aan Zee te overnachten slaat de heer Van Tiggelen dan ook liever af. Het is verontrustend om te horen dat er niet te handhaven valt.

905 De heer **Mantel** (FvD) heeft een vraag over de toegezonden e-mail met een bijbehorende brief. In de brief wordt gesproken over spanning tussen de betrokkenheid van het bevoegd gezag bij de uitvoering en het mandaat waaronder de omgevingsdiensten werken. Welke spanning betreft het? Is het een conflict op de werkvloer, of kan de Omgevingsdienst haar werk niet goed doen?

910 In de brief wordt gesproken van een 'potentieel risico op bijvoorbeeld economisch financieel bestuurlijk vlak, maar ook milieu en gezondheid. Wie bepaalt wat een potentieel risico is?

Gedeputeerde **Stigter** vertelt dat er veel informatie aan de Staten is toegestuurd. Op een ander moment wordt uitgebreid gesproken over de reconstructie en andere aspecten rondom het dossier Tata Steel.

915 Over het RIVM onderzoek wordt in week 4 nader gesproken met de Staten. Eerder is door het college toegezegd dat het volledige, voltallige deel A van het onderzoek wordt uitgevoerd. Dat gaat ook gebeuren. In deel A van het RIVM onderzoek moet nog een aantal keuzes worden gemaakt. Er zit een mate van volgordelijkheid in. In februari 2020 is er een bijeenkomst van de begeleidingsgroep. Daarin worden de keuzes gemaakt. Op basis daarvan kan opdracht worden gegeven aan het RIVM
920 voor het onderzoek. Er is dus geen sprake van een verminderde ambitie. Het is op basis van de inhoud dat keuzes moeten worden gemaakt om een gericht onderzoek te kunnen doen. Nu wordt gestart met basisonderzoeken, die losstaan van die keuzes. Het college stelt gezondheid heel centraal in de hele aanpak van toezicht en handhaving bij Tata. Er wordt gestart met een

925 Programmatische Aanpak. Het is een stevige en bijzondere aanpak van het complex. Daarin staat
gezondheid centraal. Bekeken wordt of de vergunningssituatie correspondeert met de bestaande
situatie. Dat gebeurt vanuit het oogpunt van gezondheid, leefbaarheid en vanuit hinder. Daarmee wil
de gedeputeerde niet zeggen dat alle overlast 'morgen' over is. Doordat meer de diepte wordt
ingegaan met de Programmatische Aanpak zullen er dingen naar boven komen, die eerder niet
bekend waren. Op basis van de bovengehaalde informatie zal het college gaan handelen en acteren.
930 De informatie zal ook worden gedeeld met de omgeving.

De commissie stelde de relatie tussen de Omgevingsdienst en de provincie en de vraag of de
Omgevingsdienst wel toereikend is om haar handhavende rol uit te oefenen, aan de orde. In de
reconstructie kan worden gelezen dat er elementen verbeterd kunnen worden. Die verbetering zit in
935 de informatievoorziening tussen de Omgevingsdienst en de provincie. Die informatievoorziening
moet eerder en op schrift worden gesteld. Ten aanzien van de situatie rondom de Sinterkoelers kan
men zich afvragen of de provincie op inhoud wel voldoende toereikend is geweest om die rol in de
Omgevingsdienst te kunnen vervullen. Het antwoord daarop is nee. De eigen interne organisatie zal
worden verbeterd op dat punt en de Omgevingsdienst gaat daarmee aan de slag. Daarmee zegt de
940 gedeputeerde niet dat de Omgevingsdienst op dit moment geen goed werk verricht. Er werken veel
deskundige mensen die hun werk goed doen, maar het kan beter. Het college gaat daarmee aan de
slag met de Omgevingsdienst. Het is voor veel omgevingsdiensten een uitdaging om voldoende
technisch geschoolde deskundige werknemers aan te trekken.

De spanning in de relatie tussen het bevoegd gezag en de Omgevingsdienst is precies het punt dat
945 in het onderzoek van bureau Berenschot staat naar het totale stelsel. Er waren destijds goede
redenen om de toezicht- en handhavingsfunctie wat verder weg te zetten van de besturen. Dat gold
voor gemeenten en provincies. Dat leidde tot meer afstand van handhaving. Er was te veel
bestuurlijke willekeur ontstaan over wel of niet handhaven. In het voorliggende onderzoek, dat ook
onderdeel uitmaakt van de discussie in de Tweede Kamer, wordt geconstateerd dat het stelsel op die
950 manier wel goed functioneert. Die afstand en professionalisering hebben hun werking gehad. Bij de
grotere bedrijven, zoals Tata, Chemelot en in Pernis, is het VTH-stelsel niet toereikend om op een
goede manier met zulke bedrijven om te kunnen gaan. Soms zijn andere instrumentaria nodig dan
alleen vergunning, toezicht en handhaving. Het bestuur moet precies weten wat er speelt en op basis
daarvan kunnen rapporteren. Op dat punt zijn in dat stelsel nog optimalisaties mogelijk. De
955 aanbevelingen die zijn gedaan, zoals de Programmatische Aanpak, passen binnen die optimalisaties.
Er kunnen nog stappen worden gezet om te voorkomen dat die spanning groter wordt. De
Omgevingsdienst geeft bijvoorbeeld richting de gedeputeerde aan dat er wel wat informatie is, maar
dat nog niet precies duidelijk is wat er aan de hand is. Dat is geen onwil om te informeren. Eerst
moet exact duidelijk zijn wat er speelt en wat de consequenties zijn. Wat de oplossingsrichtingen
960 zijn dat is dan nog niet aan de orde. Er is nog zoveel onduidelijk. De fabriek wordt niet
dichtgegooid, want er is geen enkele indicatie dat de klachten dermate proportioneel zijn om een
grote stap te gaan zetten. Men zal moeten accepteren dat het weken of maanden zal duren voor de
exakte informatie bekend is, zoals over de Sinterkoelers. De plicht die het college zichzelf heeft
opgelegd om de Staten eerder te informeren, ook over onzekerheden, vraagt van de Staten een
965 bepaalde mate van omgang met die informatie. De intentie is er bij de Omgevingsdienst en bij het
provinciebestuur om het wel op die manier te gaan doen.

De acute problematiek die nu speelt betreft de toename van geluidsoverlast. Harsco is daarover
vanuit de Omgevingsdienst aangesproken. Er is een geluidsmuur opgesteld. Die maatregel is
onvoldoende om het geluid te verminderen. Bekeken wordt of de vergunning kan worden
970 aangescherpt, zodat onder die vergunning de geluidsoverlast zal afnemen. Op die manier wordt ook

gehandeld ten aanzien van de geuroverlast. Op basis van de eerste klachten in 2018 zijn er handhavende acties verricht en uiteindelijk is een dwangsom opgelegd.

- 975 Bij interruptie vraagt Statenlid **Kostiç** (PvdD) of het klopt dat het opleggen van een dwangsom is afgedwongen door een burger en dat de Omgevingsdienst een verzoek om handhaving heeft geweigerd. Pas na een uitspraak van de Hoor- en Adviescommissie is besloten om een last onder dwangsom op te leggen. Het wekt geen vertrouwen als burgers moeten pushen om de Omgevingsdienst in beweging te krijgen richting het beschermen van hun gezondheid.
- 980 Gedeputeerde **Stigter** vertelt dat er een handhavingsverzoek is gedaan. De uitspraak van de bezwarencommissie is niet de enige reden dat er een dwangsom is opgelegd. De Omgevingsdienst had klachten ontvangen waardoor stappen konden worden gezet. De Omgevingsdienst heeft een eigenstandige verantwoordelijkheid voor toetsing en handhaving. Dat maakt de Omgevingsdienst ook waar. Meeste handhavingsacties worden vanuit de Omgevingsdienst zelf ontwikkeld. Op basis van een klachtenpatroon kan er een reden zijn om de diepte in te gaan. Als het alleen afhankelijk zou zijn van indicaties of klachten van burgers dan zou dat een beschamende toestand zijn. Het beeld van de gedeputeerde van de werkelijkheid is anders. De gedeputeerde zal nagaan of de dwangsommen zijn betaald en de Staten daarover schriftelijk informeren. De eerste dwangsom is betaald en voor de tweede dwangsom is een rekening verstuurd.
- 985 Er is geen enkele indicatie dat die niet betaald gaat worden. Tata Steel heeft de wettelijke plicht om zelf melding te maken van 'rauwe' ovens. Tata heeft inmiddels 150 keer melding gedaan. De Roadmap is van Tata Steel zelf. Het is aan Tata om te rapporteren over de voortgang. Die informatie wordt beschikbaar gesteld via de website van Tata Steel.
- 995 De Staten worden nog schriftelijk geïnformeerd of het verslag van de Omgevingsdienst, dat wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2020 (zie brief inzake Sinterkoelers), al kan worden meegenomen in de bespreking van 10 februari 2020.

- 1000 **6. Mededelingen VTH bij provinciale bedrijven**
Dit agendapunt is niet aan de orde gesteld.

7. Sluiting

- 1005 De **voorzitter** deelt mee dat commissieadviseur, Marten Admiraal, een nieuwe uitdaging aangaat. Hij wordt plaatsvervangend griffier per 1 februari 2020. Dat betekent dat dit de laatste NLG-commissievergadering voor hem was als commissieadviseur, waarbij hij allen en zeker de voorzitters van deze commissie terzijde stond. De voorzitter bedankt Marten voor al zijn goede werk. Namens de commissie zal hem buiten de vergadering om nog een attentie worden aangeboden.

- 1010 *APPLAUS*

De volgende vergadering van de commissie NLG vindt plaats op 10 februari 2020, met in ieder geval op de agenda: Tata Steel en Bodemdaling veenweidegebied.

- 1015 De vergadering wordt gesloten om 23:00 uur.